

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, כ"ד חשוון, תשפ"א
11 נובמבר, 2020
בתשובתך נא ציין:
תיק מס' 2015-20-0462

לכבוד,

ג.נ,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: פנייתך מיום 06/08/2020)

בפנייתך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע בנוגע לתלונות בעניין שימוש בכוח על ידי שוטרים המועברות למח"ש מהמשרה במסלול המנהלי בשנים 2015-2019.

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

מצ"ב בקובץ הנלווה, טבלה ובה לשוניות לפי שנים, המציגות את סך החומרים המשטרתיים שהגיעו למח"ש וסווגו ככאלה במערכת הממוחשבת של מח"ש בשנה הרלוונטית. למען הדיוק, ראי בטבלה גם לשונית נוספת, בה נתונים בדבר כמות תיקי החומר המשטרתי שנחקרו ואשר הוחלט בהם על הגשת כתב אישום.

להלן מספר הערות:

1. לא ניתן להפיק את הנתונים המבוקשים באמצעות המערכת הממוחשבת של מח"ש ולכן המפורט בטבלה נאסף ונעבד באופן ידני. לפיכך, ייתכן שחלק מהנתונים העומדים לעיון אינם מדויקים דיים.
2. כפי שנמסר לאגודה במסגרת מענים קודמים, בימים אלה נעשית עבודת מטה לצורך שדרוג והחלפת המערכת הממוחשבת של מערך החקירות במח"ש למערכת חדשה, כך שלאחר כניסתה לשימוש, ניתן יהיה לספק נתונים מדויקים יותר לשאילתות שונות.
3. "תיקים שלא נחקרו" בטבלה, כוללים גם חלק מהתיקים המטופלים בדרך של "אישור שפיטה" בהתאם להנחיית פרקליט המדינה 2.18 "מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר", אשר עודכנה באוגוסט האחרון.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

4. לגבי "חומר משטרי שנגזר ללא טיפול" בטבלה, יש לחדד שהמינוח "ללא טיפול" הוא מטעה שכן כל חומר משטרי המגיע למח"ש מטופל. המקרים הנכללים בקטגוריה זו הם לרוב מקרים בהם המתלונן לא עמד מאחורי תלונתו. כלומר, המחלקה לחקירות שוטרים זימנה אליה את המתלונן למסור את תלונתו (באמצעות הגעה למשרדי מח"ש או בדרך אחרת), והמתלונן ו/או ב"כ לא הגיע להתלונן או לחילופין לא שלח מכתב ו/או חומר רלוונטי לתמוך את תלונתו.

יוער בהקשר זה, כי ייתכנו מקרים בהם אמנם המתלונן לא הגיע למשרדי מח"ש למסור את תלונתו (או מסר תלונה בדרך אחרת), אולם מהחומר המצוי במחלקה עולה תמונה המבססת חשד סביר לעבירה פלילית, אזי ייפתח תיק ותחל בדיקה גם בהיעדר מתלונן. בנוסף, טעמים נוספים לגניזה הם, בין היתר, מצב בו התלונה אינה מגלה חשד לעבירה פלילית כלשהי, התלונה כלל אינה בסמכות מח"ש ומצבים בהם המתלונן אינו משתף פעולה וכד'.

5. אשר לבקשתך לקבל את "סיבות הסגירה", אשיבך כי למעט חומר משטרי שנגזר ללא טיפול, איתור סיבת הסגירה כרוך בבדיקה ידנית בכל תיק ותיק שנסגר במח"ש (שלא הוגש בו כתב אישום/הופנה להליך משמעותי), ועיבוד של החומר בתיק. המדובר בבדיקה פרטנית של 1623 תיקים (לפי החלוקה הבאה: 185 תיקים בשנת 2015, 223 תיקים בשנת 2016, 380 תיקים בשנת 2017, 392 תיקים בשנת 2018 ו-443 תיקים לשנת 2019). לנוכח כמות התיקים אלו, הרי שמדובר בעבודה הדורשת הקצאת משאבים בלתי סבירה, ועל כן נדחית לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע.

6. אשר לבקשתך לקבל מידע על הליך הטיפול של מח"ש בתיקים, ומיהו הגורם המטפל בתיקים אלו בכל שלב ושלב – הריני להפנותך להנחיית פרקליט המדינה 2.18 שעניינה, כאמור - "מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר" - שם מוסדר הליך הטיפול בתיקי ה"חומר המשטרי" ומסבירה אותו (ראי פרק ב' להנחיה).

חשוב לציין בהקשר זה, כי המצב כיום הוא שכל טענה המועלת בחקירה כלפי שוטר – בין אם מדובר בחשד לעבירה פלילית ובין אם לאו – מועברת באופן כמעט אוטומטי לבדיקת

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

מח"ש¹ אם לא נמסרה תלונה רשמית נשלח למתלונן מכתב, המיידע אותו בדבר הצורך במסירת הודעה מפורטת לצורך קידום הטיפול בתלונתו. מקרים אלה מטופלים במח"ש, ובמקרים המתאימים תיפתח חקירה פלילית. עם זאת, במקרים רבים, כאמור לעיל, המתלוננים אינם מוסרים תלונה ופירוט בנוגע לאירוע המדווח. במקרים אלה, כאשר אין שיתוף פעולה מצד המתלונן יש לעיתים קושי להתקדם בבדיקת הטענות.

עוד יוער, כי שלבי טיפול אלה בחומר משטרי עברו שינוי והסדרה, ושינוי זה עודכן כאמור ופורסם בהנחיית פרקליט המדינה הרלוונטית 2.18, באוגוסט האחרון (ראי סעיף ב', בפסקה 4 להנחיה). שינוי זה צפוי להיכנס לתוקף בשבועות הקרובים.

7. אשר לבקשתך לקבל מידע בדבר הנעשה בתיקי "החומר המשטרי" שנסגרים - כפי שמוצג בטבלה שבקובץ הנלווה, עשרות חומרים מגיעים מידי יום למח"ש. חומרים אלה הם העתק של התיק המשטרי או חלק ממנו הרלוונטי לתלונה. העתקים אלה אינם מוחזרים למשטרה שכן, כאמור, הם מצויים ברשות אפרורי.

8. אשר לבקשתך לקבל נוהל המסדיר את הטיפול בתיקים אלו, הריני להפנותך להנחיה 2.18 הנזכרת לעיל ולנוחותך, להלן הקישור :

[https://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Pages/Subjects.aspx?WPID=W
PQ6&PN=27](https://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Pages/Subjects.aspx?WPID=W
PQ6&PN=27)

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

מיטל כץ, עו"ד

הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים

¹ לפי סעיף 5 לפקודת המטה הארצי 06.06.03: משטרת ישראל מחויבת להעביר לבחינת מח"ש דרך קבע תיעוד העולה מחקירה ועלול לעורר חשד לביצוע עבירה ע"י שוטר.